



Socijalizem v luči zdravega razuma.

8. SOCIJALIZEM IN VERA.

(Dalje.)

b) Kako dolgo je že človek na svetu?

O tem se sv. pismo nikjer natančneje ne izraža in tudi cerkev ni o tem nič razsodila. Tudi posvetni učenjaki in raziskovalci se ne strinjajo v tej točki kakor še v marsikateri drugi ne, in pridejo do najrazličnejših rezultatov ali zaključkov.

Mi vemo, da je od rojstva Kristusovega poteklo 1914 let. Gre se torej zato, kako dolgo je bil človek na svetu pred Kristusovim rojstvom. In tu imamo najrazličnejše trditve in podmene. Tu navedemo par takih trditvev o starosti človeškega rodu pred Kristusom. Človek je živel pred Kristusom

- 5199 let, trdi rimski martyrologium,
- 3761 " " židovsko ljudstvo,
- 3950 " " Jožef Scaliger,
- 3983 " " jezuit Petavius,
- 4004 " " protestantski škof Usher,
- 5000 " " Origen,
- 5300 " " Eusebij,
- 5411 " " Hales,
- 5426 " " Jackson,
- 5526 " " Julij Afrikanski,
- 6004 " " Vossius,
- 6984 " " takozv. Alfonske table.

Do 16. stoletja so bili ljudje najrazlič-

nejšega mnenja o starosti človeškega rodu. Toda v novejših časih se je večina učenjakov in bogoslovcev prilagodila židovskemu naziranju, da je bil človek na svetu kakih 4000 let pred Kristusom. Zato najdemo v katoliških katekizmihi tudi opazko, da je Zveličar prišel na svet "kakih" 4000 let, potem ko je Bog obljubil Odrešenika prvima dvema človekoma.

Toda to je le mnenje cerkve, ki se naslanya v tem slučaju na občno naziranje razumnega in učenega sveta, nikjer pa Cerkev ne uči, da je to za celo katoliško cerkev zapovedani nauk, ki ga mora verovati vsak katoličan, drugače je krivo-vereč. Tega cerkev nikjer ne pravi, ker tudi sv. pismo o tem nič določenega ne pove.

Pa pridejo brezverci v družbi s socijalisti in trdijo, da je človek na svetu že stotisoče, da, milijone let. Torej sv. pismo laže, tako sklepajo, in ker laže, zato ne more biti božje razodenje in zato so katoličani neumni, da verujejo sv. pismu kot od Boga navdahnjeni knjigi.

Dobro, toda **dokazi, dokazi.** Kje imate dokaze, da je človek na svetu milijone let? Zakaj bi ravno katoličan brezvercu moral kaj verovati brez dokazov, ko pa brezverec noče nič verovati, kar ni dokazane-ga.

Dokaza pa nam nobenega ne morejo pokazati, da je človek na svetu stotisoče ali milijone let.

Čujte njih modrovanje!

Kakor smo že slišali v zadnji številki, sklepajo brezverski "učenjaki" na visoko starost sveta po različnih zemeljskih plasteh, ki so se tekom časa sesedle, in ki potrebujejo za ta proces čisto določen čas, in nas geologija uči, da potrebuje posamezna plast, da se dobro usede, 1000 let. Po številu plasti se da sklepati na starost zemlje. Na pr. Ako naštejemo 24 plasti, potem vemo, da je zemlja stara 24.000 let. Ako tedaj najdemo človeško okostje na pr. v 15. plasti, potem vemo, da je ta človek živel pred 15.000 leti in da je torej človek na zemlji najmanj 15.000 let.

Toda še v zadnji številki smo povedali, da je tako računanje silno nezanesljivo, da so bile vremenske razmere drugačne, da so prišle vremenske katastrofe na pr. vesoljni potop, ki so lice zemlje in celo notranjost temeljito predrugačile in sicer v enem trenutku. Zato tako sklepanje ni noben dokaz.

Naj vam povem prav lep in zanimiv primer, kako se včasih take visoke glave "urežejo".

Leta 1857. so našli na Nemškem pri Düsseldorfu v takoimenovanem Neanderthal lobanjo. Učenjaki so smatrali to lobanjo za sila staro. Nekateri so celo dokazovali, da ta lobanja ni lobanja navadnega človeka, ampak je lobanja tistega napol človeka ali napol opice, iz katere se je človek razvil.

Živio! zdaj imamo dokaz, da je človek od opice! Zadnji člen v verigi naših dokazov je najden! Tako so vsklikali samega veselja.

Profesor Fuhlrott je izdal o tej lobanji učeno knjigo, kjer resno trdi in dokazuje, da je ta lobanja stara najmanj dvesto do tristo tisoč let, in da je torej dokazano, da je človek veliko dalje na svetu, kakor uči in pripusti sv. pismo.

Kmalu nato je pa drug profesor, dr. Mayer v Bonnu, objavil knjigo o tej lobanji, kjer je dokazal, da je ta lobanja

nekega kozaka, ki je bil v bojih z Napoleonom ustreljen l. 1814!

In vsi dokazi brezvercev so šli po vodi!

Zibelka človeštva je tekla v Aziji. Nekateri trdijo, da je raj bil v Mezopotamiji, v rodovitni ravnini med Eufratom in Tigris. Sv. pismo samo nas opozarja na reki Eufrat in Tigris. Sv. pismo sicer ne trdi, da je raj, domovina prvih naših staršev, bil ravno v Mezopotamiji, toda to je gotovo, da je tu v najstarejših časih človeštva cvetela visoka izobrazba, da je bivalo tu ljudstvo, ki je bilo že v prvih dobah človeštva na visoki stopinji omike. Sv. pismo omenja veliki in cvetoči mesti Ninive in Babilon. Tu so prebivali Asirci, izobraženi narod.

Anglež Layard je l. 1850 objavil knjižnico asirskega kralja Assurbanipala. Je bila to čudna knjižnica! Ni bila pisana na papir ali pergament, vsega tega še tedaj niso imeli. Pisali so na opeko. Videli ste že tudi dandanes v opeko vdolbene ali vtisnjene črke, na pr. ime opekarne.

Ta pisava na opeko je bila sicer mučna in počasna, a imela je zato drugo prednost — ta pisava je bila jako obstoječa. Tinta ni obledela, listi se niso obrabili, pisava se ni zbrisala. Knjiga je bila čitljiva tako dolgo, dokler je trajala opeka.

Napisali so, karkoli so hoteli na surovo, mehko opeko, to so potem žgali in ta knjiga je ostala za večne čase.

Ta kraljeva knjižnica je obsegala nič manj kakor 20.000 knjig iz opeke. Pravijo, da ako bi tiskali celo to knjižnico, natiskali bi 500 zvezkov po 500 strani velikega formata.

V teh knjigah je popisana zgodovina asirskih kraljev.

Te knjige govorijo tudi o vesoljnem potopu.

Brezverski učenjaki so si méli roke, češ v teh knjigah bomo gotovo kaj našli, kar bo govorilo proti sv. pismu in tako ga bomo na laž postavili. Mislili so na pr., da bodo našli v teh knjigah, da je bil vesoljni potop pred kakimi 20 tisoč leti.

A kaj so našli?

Iz teh starodavnih knjig je razvidno, da je potop sveta bil pred kakimi 6000 leti.

In če vzamemo, da je pred vesoljnim potopom bil človek na svetu kakih 2000 let, dobimo dobo človeškega rodu približno 8000 let, kar nikakor ne nasprotuje zgodovini rodov, kakor jih popisuje sv. pismo.

Kajti sv. pismo nikjer naravnost ne pove, kako dolgo je že človek na svetu ampak le neposredno moremo sklepati, ako seštejemo dolgost življenja posameznih rodov, ki jih našteva sv. pismo kot prednike sv. Jozefa in Marije.

Tedaj sv. pismo in ž njim katoliška cerkev še imata zmiraj prav.

Pride pa vam kak slinav socijalist, pa vam bo na vsa usta trdil v "Proletarcu" ali kje drugje, da je človek na svetu že milijone in milijone let, trdil bo to, pravim, a vi pa zahtevajte, naj vam to dokaže, bode videli, kako bo zlezal pod klop!

Slovenska socijalistična modrost obstoji namreč samo v kričanju, obrekovanju, teroriziranju in izkoriščanju neumnosti sodrugov.

Ko bi se neumnost dala prodati za denar, potem bi slovenski socijalisti bili milijonarji!

(Dalje prihodnjič.)



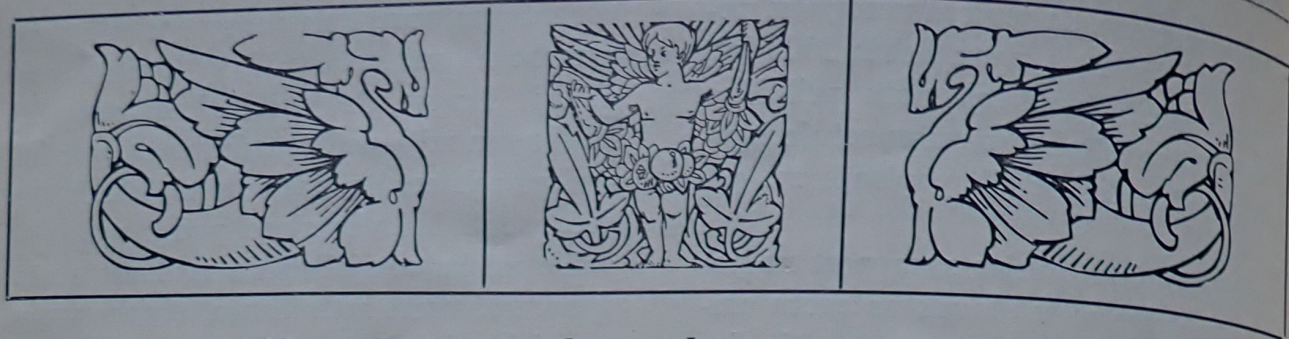
RES JE —

Mati Elizabeta.

RES je, da vsega primanjkuje, kedar se gre za dobro stvar, mošnjiček suh in volja slaba, če Bog zahteva majhen dar; za božjo čast je dan prekratek, preslabo zdravje, slaba pot, vsi drugi pridejo na vrsto — in on, ki čaka, je Gospod.

Res je, da vsega je zadosti, kedar se gre za slabo stvar, mošnjiček hitro se napolni, če satan stavi si oltar; vse mu pomaga, vse se trudi, vse dela tudi pozno v noč, nihče ne vpraša, kaj bo z zdravjem, za greh je čas in pot in moč.

Res je, da treba bo oditi, kedar ugasne zimski dan, plačila vsi bodo čakali, čakali bodo, pa — zaman. Komur si delal, ta naj plača! Pa s čem bo plačal kralj sveta? Plačilo večno bo le tistim, ki delali so za Boga.



"Prevdari, predno združiš se na veke."

Pa je minilo osem dni, odkar so zakopali malo Marijo-Ano, in Slavko je izginil iz Clintona. Noč ga je vzela, in nikdo ni vedel, kam je odšel. V njegovi sobi so našli na mizi papirnat omot, ki je bil naslovljen na njegovega tasta. V njen so bile njegove kupčijske knjige in druge važne listine. Priloženo je bilo tudi pismo naslednje vsebine:

"Spoštovani gospod tást:— Iz priloženih listin boste posneli, da ne izkazujejo moji računi posebno velikega dolga. Po vsestranskem preudarku in premisleku svojega gmotnega in družinskega položaja sem se odločil iznova pričeti kod drugod. Kajti uvidel sem, da se mi je ponesrečilo v obeh ozirih. Prosim Vas, poravnajte moj dolg! Tekom enega leta Vam povrnem tisto vsoto. Priznavam, da sem prepozno izpoznal, kako upravičeno je bilo Vaše upiranje proti najinemu zakonu. Katoličani sodijo katoličanom. Matilda je prosta ter lahko zaprosi za sodno ločitev tega nesrečnega zakona. Odpusti naj mi! Stvar je taka in ne more biti drugačna. Poizvedovati ni treba za mano! Kajti daleč proč grem ter ne zapustim nobene sledi za sabo."

Po Clintonu je kar završalo, ko se je razvedela novica o Slavkovem begu. Vodnikovi znanci in prijatelji so bili silno iznenadeni. Saj ni nihče izmed njih pričakoval kaj takega. Eni so se zavzemali za zapuščeno ženo, a drugi so zagovarjali begunca, kakor je to navada ob takih prilikah.

Matilda je našla že omenjeni omot še tisto jutro po begu svojega moža ter ga takoj ponesla svojemu očetu v kovačnico. Starec se je kar zavzel, ko mu je ponudila

hči papirnati zveženj, ter jo vprašal začudeno, kaj naj to pomeni.

"Najbrž so Slavkove kupčijske knjige in morda tudi kako poslovilno pismo," odgovori Matilda povsem mirno. "Že precej časa sem slutila takšen konec, oče! To je pač menda poslednja preizkušnja, ki mi je bila usojena. Oče, k materi moram! Kajti moči me že popuščajo."

To rekši odide trudnih in počasnih korakov proti rojstni hiši.

Gornik ogleduje nekaj trenutkov papirnati omot, potem pa pretrga tenko vrstico, s katero je bil prevezan. Najprej zapazi pismo, čegar vsebina nam je znana. Pregledavši to pisanje stoji nekaj hipov kakor okamenel vpiraje svoje oči v tla, in na lica mu počasi prilezejo debele solze. Ali kmalu se predrami iz težke zamišljenosti, si odpaše usnjati predpasnik, si umije na vodnjaku roke in obraz, potem pa odide z omotom v svojo hišo.

Tu najde svojo ženo sedečo poleg Matilde, ki je ležala brezavestna na postelji.

"Omedlela je, a se skoraj zave," mu zašepeče starka na uho, ko je stopil v sobo.

"Tudi to je moralo priti," odgovori Gornik ravno tako potihem. "Kadar se zave, je nič ne izprašuj. Vse ti povem jaz med štirimi očmi. Le pridi kmalu za mano!"

Nekaj minut zatem, ko se je oče odstranil po prstih iz sobe, se odpro Matildi izmučene oči. Mlada žena namah izpozna svoj položaj. Zato se hoče vzravnati pokonci, ali svinčeno težka glava ji kakor mrtva omahne v mehke blazine, ponuditi hoče materi roko, ali tudi ta ji onemogla odpove pokorščino. Zdaj se ji vdero grenke solze po blelih licih, in kmalu zatem

se začeti nesrečnica nekoliko olajšano. Komaj slišno zaprosi mater vode. Ne omoči pa še prav popolnoma ustnic vanjo, že spet omedli, in čez nekoliko hipov jo popade silna mrzlica. Namah ji zaripne obraz, in celo telo ji drgeta in trepeče...

Za gornikovo družino so zdaj papočili žalostni in hudji časi. Sicer se je ponudilo visoko čislani družini precej prijateljev, da bi bdeli in stregli bolnici, ali Ana se je le redkokdaj odtegnila od bolniške postelje, in še to le za par ur. Tačas pa jo je nadomestoval vidno se starajoči Gornik.

Še preden ji je pa mož obrazložil celo zadevo glede pobeglega zeta, je ugenila stara žena, da tiči vzrok hčerine bolezni edinole v nenadnem Slavkovem pobegu. "Toda boljše je tako," je menila ženica, "kakor pa brezkončno nadaljevanje brezmejnih muk, ki jih je morala revica prenašati, dokler je bil še njen mož tukaj. Upajva, da okreva in ozdravi popolnoma. Če pa umre, se itak kmalu snideva z njo v večnosti. Kajti midva sva že docela zre-la za smrtno košnjo. Bog nam daj vsem trem srečno zadnjo uro!"

Matildino življenje je že več tednov viselo na prav tenki nitki. Nazadnje je pa izjavil zdravnik, da mu je zdravljenje uspelo nad vse pričakovanje. Bolnično zdravlje je zdaj odvisno samo še od časa, miru in skrbne postrežbe, je rekel. In za-res je bilo tako.

Takozvano indijansko poletje, najkrasnejši letni čas po nekaterih krajih v Severni Ameriki, je spet zažehnelo po neizmernih poljanah. Toda tudi to se je že nagibalo proti jeseni.

Bolezen je zelo oslabila mladi Vodnikovi ženi telesne moči. Zato se ji je le polagoma in počasi vračalo zdravje. Treba je bilo najskrbnejše pažnje. Najmanjši telesni, ali duševni napor bi jo utegnili spet položiti v posteljo. Nikamor ni smela iz svoje sobe, le tuintam in za zelo kratek čas sta jo popeljala stara roditelja na domači vrt, kjer so se že bujno razvijale jesenske evetlice. Tako se še ni Matildi izpolnila edina želja, ki jo je še gojilo nje-

no srce. Nadvse rada bi bila namreč obiskala ozko, tiho in tesno domovje svojega otroka na katoliškem pokopališču. Ta želja je bilo sedaj vse njeno koprnenje njena edina pozemska sreča, njeno življenje. Ali zdravnik, dušni pastir in njeni stariši so ji to odločno odsvetovali boječ se za njeno še zelo rahlo zdravje.

Mesto nje pa je hodila njena mati pogosto na pokopališče, skrbela za mali grobiček ter ga krasila s evetlicami.

Snegovi so bili spet zapadli in skopneli, zabrstela in zacvetela je bila pomlad, in spet je zazlatelo vroče poletje. Minilo je tako leto dni, odkar so zagrebli mlado trupelce prerano umrle Marije-Ane. Matildi se je tedaj že toliko okrepilo zdravje, da je natanko ob obletnici smrti svojega deteta šla ob spremstvu svojih starišev na pokopališče. In dolgo je klečala, zatopljena v iskreno molitev, ob malem gričku, ki je pokrival pozemske ostanke njenega otroka

SEDMO POGlavJE.

Srečno združenje ob grobu.

Skoro dve leti je že minilo, odkar je izginil Slavko Vodnik iz Clintona. Njegova delavnica je prešla v roke splošno spoštovanega in priljubljenega mladega katoliškega moža, ki je prišel od nekod iz Vzhoda. Tako so prebivalci malega mesteca že popolnoma pozabili na prvotnega lastnika.

Bilo je lepega in toplega jesenskega dne popoldne.

Naglih korakov je stopal takrat resen mož srednje starosti po glavni cesti skozi Clinton ne oziraje se niti na desno, niti ne na levo. Na koncu ličnega mesteca je zavil v stransko ulico ter krenil po najzapuščenejših in najsamotnejših stezah in bližnicah proti pokopališču, ki je bilo nekako pol milje oddaljeno od mesteca. Dospевši tja se izogne glavnega vhoda ter stopi skozi stranska vrata v mrtvaško mesto. Tu notri ga objame od vseh strani mrzek vzduh trpke smrti. Pred očmi se mu razprostre kar celo polje mrtvaških

grobelj z velikimi in majhnimi, z dragocenimi in cenenimi križi. Tam bolj proti sredi so sami majhni grobovi, pravecati otroški vrtec samih strtih popkov mladih življenj!

In prav tu švigajo našemu neznancu oči od groba do groba, kakor bi nekaj iskale. In glej! Slednjič zares obstanejo ter obtiče na mramornatem križu, s katerega so se bliščale zlate črke. Plaho se oziraje naokrog se približa tistemu grobičku. Uvidevši, da je sam, se zgrudi pred križem na kolena, in britke solze mu jamejo polzeti po licih. Ko mu poidejo solze, vstane ter gre sest na bližnjo klop pod košatim drevesom. Smrtna tišina vlada vsenaokrog, in naš grobni obiskovalec se zatopi v težke misli, kakor se je dalo sklepati iz bolestnega usmeva na njegovem obrazu. In dolgo je moral sedeti tako, kajti solnce se je že močno nagnilo proti zatonu.

Iz te zatopljenosti ga nenadoma predramijo odmevi bližajočih se korakov, in kmalu se pojavi v črno oblečena ženska, ki je počasi in trudno stopala po ozki stezi, posuti z belim peskom. Glavo ja klonila globoko na prsa, in črn pajčolan ji je zastiral obraz. Mož na klopi zastrmi vanjo, kakor da je uzrl prikazen pred sabo. Dama krene po poti, ki je držala pravo tja, kjer je prej klečal on. Dospevši do tistega grobička, si odgrne pajčolan ter poklekne poleg male groblje. Tujca na klopi ne opazi in niti ne slutiti, da sledi z napeto pozornostjo vsakemu njenemu pogledu in vsaki njeni kretnji izza vejevja. Nenadoma pa zašumi goščavje, in Matilda — kajti nihče drugi ni bila tista črno oblečena dama — se obrne v ono stran. Ali naš tujec že stoji poleg nje ter proseče iztega svoje roke. Žena strmi nemo vanj prizadevaje si zaman, da bi se dvignila s kolen. "Matilda!" vzklikne mož ter poklekne, ob njeni strani. "Matilda, odpusti mi!" prosi dalje, jo prime za roko, katero pritiska na svoje sree ter jo poljublja.

"Jeli mogoče, Slavko? Ti si se vrnil, in moja molitev je uslišana? Bog bodi hvaljen in čestit! Njegova dobrotja je čudežna in neizmerna."

"Da, Matilda, izpoznal sem resnico in zdaj sem otrok svete katoliške cerkve. Tvoji pobožni molitvi in priprošnji najinega nedolžnega otroka se moram zahvaliti, da mi je Bog omehčal sree ter mi razsvetlil pamet. O tem sem uverjen do celja."

"Kako praviš? Ti si se pokatoličnil, Slavko!" vpraša Matilda prijetno iznenađena in neznansko vzradosena. "Kako se je vendar to zgodilo?"

"To je zelo dolga zgodba, in povem ti jo pozneje. Kajti skoro se zmračí, in ti moraš domov. Jaz pa . . ." in vsaka nadaljna beseda mu obtiči v grlu.

"Razumem te, Slavko", odgovori mило sedaj tako osrečena žena. Nato povede svojega moža na klop, ga potegne poleg sebe ter nadaljuje sede: "Čisto odkrito hočem goroviti s tabo. Bila sem zelo hudo bolna in sem zdaj še jako slabotna. Po tvojem odhodu sem odložila gospodinjestvo ter se preselila k svojim starišem. Tu me je položila huda mrzlica v posteljo za več mesecev. Oče se je medtem strašno postaral. Rada bi te takoj popeljala k njemu, ali saj veš, kakšen je. Čeprav ni več hud na te, zlasti ne, odkar si mu povrnil svoj dolg, in čeprav smatra tvoje početje le za posledico tvoje vzgoje, vendar ne vem, če bi bilo pametno, da stopiš brez napovedi predenj."

"Imaš prav, Matilda! Svoj prostor v vaši hiši sem zaigral in zapravil. Odtujil sem se vam vsem in prepozno izpoznal, kako srečen bi bil lahko ob tvoji strani."

Medtem je neopaženo zdrknilo zlato solnce z neba za gore, in zahrbtno se je prikradel temni mrak na zemljo, tako presrečno ste se pomenkovala srečna zakonca.

Narahel vzklik velikega začudenja ju preplaši iz te presrečnosti. Naglo dvigneta oba hkrati oči kvišku in mater Ano zagledata pred sabo.

Kakor angel miru in sreče zre starka v oba nemo in nepremično. Nato pa skoči Matilda pokonei, objame mater okoli vratu ter ji nakratko pove cel dogodek o veselem snidenju s Slavkom ob grobu njunega otroka. Na koncu tudi še pri-

...pomni, da se je Slavko izpreobrnil in po-
katoličanil.
Tako je bilo zdaj treba samo še pre-
misli, kako bi se očeta na najprimernej-
ši način obvestilo o zetovem povratku.

"Meni se ne zdi pametno, da bi stopil
Slavko takoj zdaj pred očeta. Počakati
moraš kjerkoliže tako dolgo, da govorim
prej jaz z njim. Za to je treba prav malo
časa, in nikakor ne dvomin, da te sprejme
prijazno. Toda kje neki bi čakal tačas,
Slavko?! — Pač, jo že imam," nadaljuje
po kratkem premisleku. "Pojdi k župni-
ku, ki se te gotovo zelo razveseli, zlasti
še, ko izve o čudodelni božji dobroti."

Slavko je prav rad sprejel ta predlog.
Saj je že sam mislil, da se mora župnika
opravičiti radi svojega prejšnjega obna-
šanja. In odšli so s pokopališča in pri
prvih hišah malega mesteca so se razšli.
Mati in hči sta šle domov, a Slavko jo je
krenil k župniku.

Dve uri pozneje je sedelo petero oseb
— tudi župnik je bil med njimi — v naj-
boljši sobi Gornikove hiše, in Slavko Vod-
nik je pripovedoval, na kakšen način je
dospel na pot svete resnice.

Njegova zgodba je bila sicer čudežna a
pravzaprav pa vendarle čiste priprosta.
Pobegnivši z doma je taval Slavko skoro
poldrugo leto brez miru in pokoja iz kra-
ja v kraj. Tako je prišel v veliko mesto
na Severo-Zapadu, kjer je hudo zbolel.
Na prigovarjanje svoje gospodinje se je
dal prepeljati v katoliško bolnišnico, kate-
ro so vodile in upravljale usmiljenke. Ok-
revanje se je strašno zavleklo. V veliki
bolniški sobi je ležal med dvajsetimi dru-
gimi bolniki. Videl in slišal je vsak dan, s
kako čudovito potrpežljivostjo so požira-
le dobre sestre marsikatero grenko in
trpko besedo in z nevrjetno prijaznostjo
prenašale sirovo obnašanje razuzdanih in
napol podivjanih ljudi, ki jim niso bile
niti v peto, niti v šesto. Tako je večkrat
nehote izpraševal samega sebe: "Čemu pre-
našajo usmiljenke vse to s tako potrpež-
ljivostjo in vdanostjo?" — Začel je čita-
ti katoliške knjige ter našel v njih neo-
vrgljive resnice. Počasi se mu je jela luš-
tati s epota z oči. Spoprijaznil se je z du-

hovnikom, ki je obiskoval bolnike vsak
dan, ter se jel pomenkovati in razgovar-
jati o veri z njim. Nekoč mu pove, da ho-
čo sprejeti katoliško vero. A duhovnik
mu odgovori: "Preudarite in premislite
prej dobro in natanko! Če nimate popoi-
nega prepričanja, najiskrenejše vneme in
najboljše volje, potem je boljše, da ne
prestopite v katoliško cerkev. Kdor se
priznava katoličanom, pa ne živi po kato-
liško, stori največjo neumnost, ki si jo
more kdo misliti."

Slavko si je te besede globoko vtisnil
v srce. Po temeljitem pouku, po dolgem
izpraševanju in natančnem premisleku je
prestopil v katoliško vero še v bolniški
kapelici.

Po popolnem okrevanju se je razgovar-
jal z izkušenim duhovnikom o svoji pre-
teklosti. Ta ga je opozoril na njegovo
dolžnost, ki ga veže, da se spravi s svojo
ženo in njenimi stariši. Tako se je povr-
nil domov. Preden pa je nameraval stopiti
pred ženo in njene straiše, je šel na grob
svojega otroka, da si tam izprosi srčnosti
in moči. In konečno je prosil spokorni
mož vse navzoče odpuščanja, v čemer so
mu vsi prav radi ustregli.

Odtlej je prebil Slavko več dni pri ta-
stu in tašči ter le redkokdaj zapustil nju-
no hišo. Zatem pa je natihoma odpotoval
za vselej iz Clintona. Nastanil so je v pre-
cej veliki in zelo cvetoči in napredujoči
katoliški nasebini na daljnem Zapadu.
Čez nekaj tednov sta šle tudi Matilda in
njena mati za njim.

Prihodnjo pomlad sta tam stale kolarni-
ca in kovačnica v najlepšem miru in najte-
snejšem prijateljstvu druga poleg druge.
Da, stari Gornik je še kakor pomlajen o-
pravljjal svojo kovaško obrt v prijetni so-
seščini svojega zeta.

Matilda je bila zdaj ob strani svojega
moža neizmerno srečna, dokler je ni čez
nekaj let dohitela mirna in srečna smrt
in jo ugrabila njenemu možu. Ta udarec
ga je zadel tem občutneje, ker je šele po
združenju ob grobu njunega otroka do-
dobra zpoznal neprecenljive vrline svoje
žene. To nenadomestljivo izgubo je pre-

našal s ponižno vdanostjo in kot pokoro za svoje nekdanje zagrešitve.

Osiveli kovač Gornik je bil šel še pred Matildino smrtjo v Clinton poprodati ostali del svojih tamojših zemljišč. Ob tej priliki je obiskal tudi župnika. Med njunim pomenkom se je zasukala govorica tudi na srečen izid Matildinega zakona. Gornik je menil, da sicer ne da niti počenega groša za ženitve med katoličani in protestanti, ali v njegovem slučaju sé je vendarle izteklo vsa čudovito dobro, dasi je bilo izpočetka precej burje in neurja.

Tedaj potreplje župnik starega prijatelja zaupno po rami ter odvrne z blago resnostjo: "Res je, ljubi prijatelj, da se je izteklo pri vas vse čudovito dobro. Toda Bog ni tega ukrenil tako zato, da bi druge deklice posnemale napačnega zgleda zupanjem, češ, da že Bog popravi to njihovo napačno ravnanje ter izpelje vse na pravo pot. To zakonsko zgodbo smatram jaz kot svaritev, ki si jo prizadevam povsod in ob vsaki priliki vtisniti mladim ljudem v srce: "Varujte se mešanih zakonov!"

(Konec.)



V boju zoper samega sebe.

P. Benigen Snoj, O. F. M.

(Dalje).

II. Poglavje.

Zaradi svojih napak se ne smemo vznemirjati.

"Žalost, ki je po Bogu, pravi apostelj Pavel, rodi pokoro k zveličanju; posvetna žalost pa prinaša smrt." Žalost nam je toraj lahko v korist ali pa v škodo, kakoršne so namreč posledice, ki iz nje izhajajo. V resnici pa žalost povzroča več slabega nego dobrega; kajti izmed dobrih sadov, ki jih rodi, sta samo dva dobra: vsmiljenje in pokora. Nasproti pa poganja iz nje šest slabih sadov, ki so: boječnost, lenoba, jeza, ljubosumnost, zavid in nepotrpežljivost. Zato pravi Modri: "Žalost jih je že mnogo umorila, in ona nič ne koristi;" saj iz žalosti izvirata samo dva dobra potočiča, slabih pa šest."

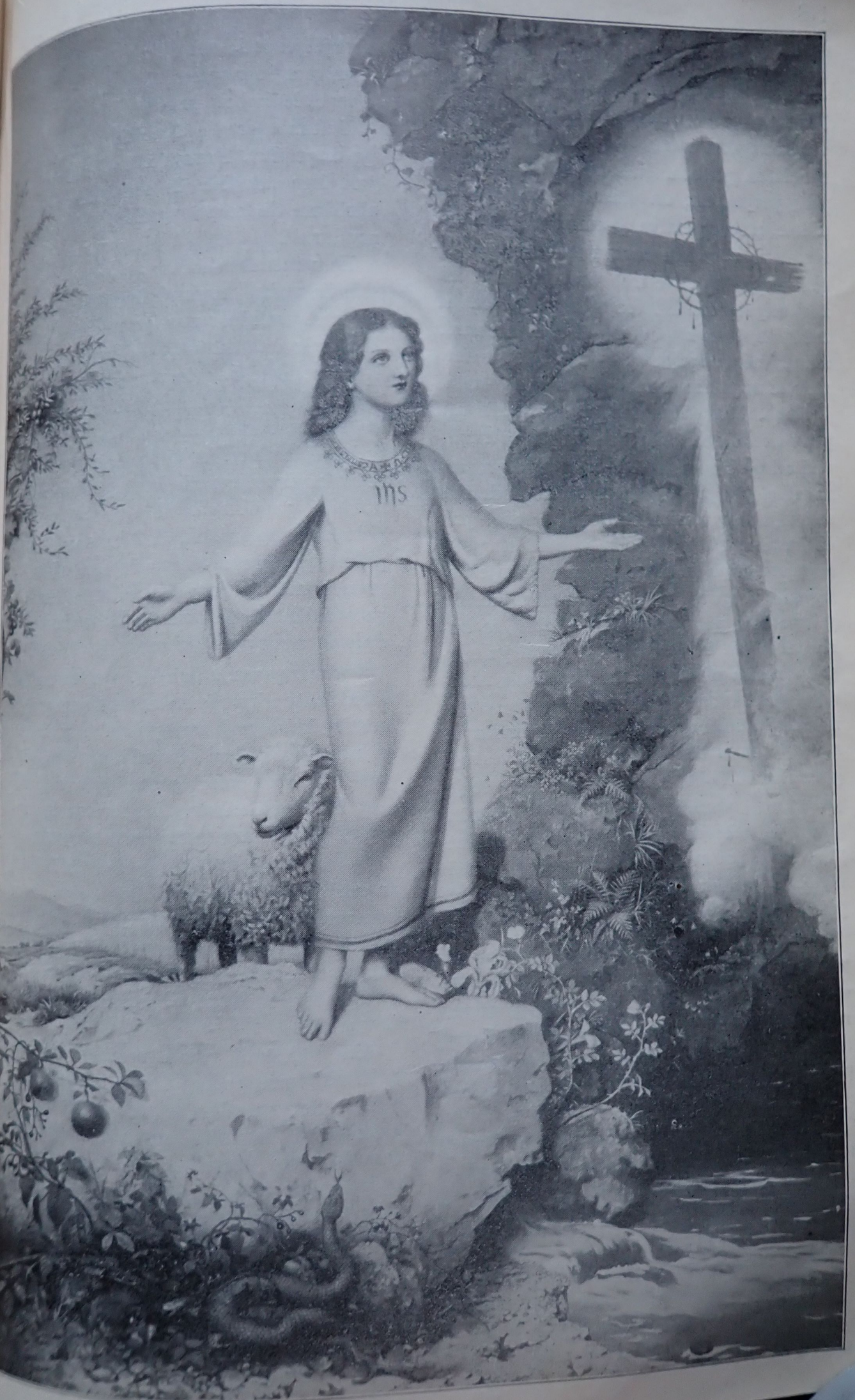
Vsled tega se sovražnik našega zveličanja toliko prizadeva, da bi se vdali napačni žalosti. Da bi se mu pa to boljše posrečilo ter da bi vzel duši srčnost in jo pripravil v obup, jo skuša najprej izbegati. V ta namen dobi lahko vsaj na videz tehtnih razlogov. —

Šepeta mu: "Ali ne boš žaloval, ker si razžalil najvišje veličanstvo, zaničeval neskončno dobroto in žalostil srce najžnejšega Očeta?" O gotovo, tako nam na to odgovori sv. Frančišek Saleški, gotovo

nam mora to delati žalost. Toda to naj se zgodi z resničnim kesanjem, ne pa s čemerno nevoljo in jezo. Kajti pravo kesanje, kakor vsaka od božjega Duha navdihnjena misel, je mirno in krotko. Gospod ni v potresu. Kjer nastane nemir in zmeda, odondot se umakne zveličanka žalost in zavzame prostor pogubonosna.

Ta pogubna žalost, pravi sv. Frančišek Saleški izbega dušo in jo vznemiri, vzbudi v njej prevelik strah, pristudi ji molitev obteži in utruji razum, vzame duši preudarnost in razsodnost, odločnost in pogum, da, vso moč. Kratko, kakor huda zima, ki oropa naravo njene lepote in pomori živali na polju, tako vzame žalost duši vso prisrčnost, ovira ter zadržuje njene moči.

Kako marsikateri vidi v tej podobi samega sebe! Koliko si torej škoduje oni ki se zavoljo storjenih napak toliko bega in vznemirja. Z vnemo je pričel in srčno je sledil svojemu božjemu Učeniku po ozki stezi dolžnosti in s trudom se povzpел na strmo višino gore Kalvarije! — Pa mu je izpodletelo in takoj je ves zbežgan. Vender ko vstane vnovič mu resnično kesanje in sv. spoved popravi zopet vse. Odpuščeno je. — Toda ne! Pogled njegove duše se ne loči od storjenega greha.



Izprašuje se boječe, šteje komaj zaceljene rane, preiskuje jih se strahom in — ker jih hoče v svoji nevolji in nepotrpežljivosti hitro ozdraviti, — jih le še bolj pomnoži in poveča. Nobena reč namreč ni bolj pripravna, da ohrani v nas napake kakor nepotrpežliva gorečnost jih naglo izrovati. V takem stanju kristijan le počasi napreduje. Ne teče več ampak se komaj naprej vleče. Ne zadovoljen je sam se seboj in celo z Bogom. V molitev nima skoraj nobenega zaupanja. Pri sv. zakramentih ne pozna družega čutila, nego samo

strah. Tako životari dalje, dokler mu prav skesano in dobro opravljena sv. spoved ali pa duhovne vaje ne povrnejo vsaj za malo časa prejšnje gorečnosti. Toda ako se vkljub tej dušni prenovitvi zopet prične vznemirjati, ji bodo vnovič storjene napake ali pa že samo spomín na nje pomnožile njegovo otožnost. S hitrimi koraki je nastopil pot popolnosti, a zdaj se komaj še vleče in Bog ne daj, da bi ga njegova vedna plašljivost in boječnost nazadnje pripravila celo v smrtonosno otrpnjenost. Vboga duša, kako se je vendar to zgodilo, da si tako kmalu opešala v svoji gorečnosti? Dobro si začela teči. Kdo te je pa ustavil, vpraša apostelj. Bil je nemir, odgovori pobožni pisatelj Filoteje takole: "Ko bi ti pri svojem padcu ne bil postal nemiren, ampak se zopet osrčil, bi ne padel pri drugi skušnjavi."

Zato je naš svetnik podvojil svoje nauke da bi tudi drugim preskrbel tisti nad vse zaželjeni mir, ki je bil tako drag, zvest in stanoviten gost njegovega srca. Zato tako živo priporoča natranji mir in potrpljenje, pred vsem, potrpljenje se samim seboj.

"Ne vznemirjajmo se nad svojimi nepopolnostmi! Varujte se prevelike naglice in nemirnosti; kajti nobena reč nas ne ovira bolj na potu popolnosti kaker ravno to."

Zakaj se ptice in druge živali vlove na li manee in mreže ako ne zato, ker se preveč zaganjajo in se hočejo siloma rešiti, pa se še bolj v nje zamotavajo. Tako tudi mi, kadar se zapletemo v kakšne po-

manjkljivosti, se jih ne bomo iznebili z nemiro in naglico, ampak s tem se bodo nas le še bolj prijela.

Bodimo torej potrpežlivi glede našega napredka. Namestu, da bi se vznemirjali, ker smo bili do sedaj tako počasni, skrbimo, da bomo v prihodnje bolje napredovali.

Ne vznemirjajmo se, da smo v čednostih še vedno novinci; kajti v popolnosti se ima vsakdo samo za novince in celo življenje človekovo je le čas poskušnje. Nasprotno bi bilo to nezmotljivo znamenje, ko bi se namreč kdo imel za popolnega, da še novinec ni in da zasluži celo biti iz reda odslovljen. Kajti na slovesne obljube, ampak izpoljevanje teh obljub stori novince popolnega. Obljuba pa ni popolnoma izpolnjena, dokler nam še kaj preostaja, kar moramo še dopolniti. Neprenehoma, to je do naše smrti, nas pa veže dolžnost, da služimo Bogu in napredujemo v njegovi ljubezni.

Toda, ugovarja kdo, ako spoznam, da vsled lastne krivde ne napredujem v čednostih, kako naj bom potem brez žalosti in nemira? Rečem: Seveda moramo žalovati nad storjenimi grehi; toda naša žalost bodi velikodušna, stanovitna in mirna, ne pa vihrava, nemirna in obupana.

Iz ravno navedenih izrekov in še bolj iz naslednjih spoznamo, kako živo nam cerkveni učenik priporoča mir in potrpljenje se samim seboj. In to velja vsem, ne samo pravičnim in nedolžnim dušam, ampak še bolj onim, ki so po nesreči zabredli v grehe.

Ako Vas tudi včasih premaga nepotrpežljivost, piše gospej Cornillon, svoji sestri, se ne vznemirjajte radi tega, ampak skrbite, da se takoj zopet pomirite. Vi razmišljujete preveč o tem, ker Vas še vedno mika samoljubje. Ono se seveda vsiljuje pogosto, vendar to Vam ne more nič škodovati, dokler ste čisto mirni in se ne jezite, ker Vas tolikokrat nadleguje, da le v srcu ne privolite njegovim skušnjavam. Hodite torej mirno svojo pot in ne poželite toliko dušnega miru in imeli ga boste v večji meri.

Imejte potrpljenje z vsemi posebno pa

September, 1915.

se svojim seboj. To je: nevznemirjajte se med nami svojih nepopolnosti, velikoveč in vsake vseh vseh srčnost, da se iz njih zopet vneljete. Veseli me, ker slišim, da vsak vnovič začenjate; saj ni boljšega položaja, da dobro zvršimo duhovno življenje kakor, če je vedno pričenjamo z nova

in nigdar ne mislimo, da smo že zadosti storili.

Meso moremo sicer krotiti, pa nikdar je ne bomo ukrotili popolnoma tako, da bi se ne moglo zopet upreti. Našo pazljivost n. pr. zmoti raztresenost, pa si naj zato vznemirjajmo, žalostimo in strašimo? Gotovo ne.



Najkrasnejša miselj, kar se jih je še med nami Ameriškimi Slovenci sprožilo, je nedvojbeno “Zveza Katoliških Slovencev.” O, ko bi se bila ta miselj sprožila in speljala vsaj kakih deset let nazaj! Kako vse drugače bi zgledalo danes po naših slovenskih naselbinah! Koliko manj nesrečnih eksistenc bi bilo! Koliko manj nesrečnih družin! Koliko manj slabo vzgojenih otrok bi žalilo svoje nesrečne stariše!

Čudimo se na pr. Nemcem! Čudimo se Ircom in drugim narodnostim, kaj so že vse dosegli v Ameriki! Kako so močni! Kako jih vse vpoštevajo! Koliko je med njimi mož, ki so možje veljaki v javnosti ali v politiki ali v trgovini!

Kaj imamo mi? Kje je naš narodni, naš gnotni napredek? Razne “Vodiške Johance,” “Kolomanovi žegni” in druge take za cel narod sramotne gonje, v tem je obstal ves naš napredek!

Zvezo so sprožili odlični možje, ki so hoteli vsaj ob najmanjših popravilih in rešitih, kar se da še rešiti. Čitali smo že nekaj člankov v uradnem oddelku lista A. Priglasilo se je že tudi nekaj malo udov in podružnic. Toda s žalostjo opazujemo, da kar ni pravega zanimanja za stvar!

Da se kat. lajiki ne zganejo, se nam ne zdi čudno. Po tolikih letih dremanja se je jako težko vzdramiti. Toda čudno je pa, da se za to ne zanimajo niti naši katoliški lajiki kot taki, niti naši slovenski duhovni-

ki. Čitali smo krasen list našega mil. g. škofa Trobeca, kjer tako iskreno pozdravlja to podjetje. On je bil dolga leta škof, in ima skušnjo, kakor malokdo drugi. Ako tak odličnjak kako podjetje pozdravlja in priporoča in je pripravljen vklub svoji častitljivi starosti se mu pridružiti, kaj je to drugega kakor glasen klic vsem slovenskim duhovnikom in vsem slovenskim katoliškim listom in vsem kat. lajikom, da je to stvar, za katero so se dolžni zavzeti s celim srcem, češ, naša dolžnost je.”

Zato jaz kot naročnik lista “Ave Maria” in ud Zveze pozivam vse čitatelje “Ave Maria”, da se pa mi lotimo dela! Pa mi pokazimo, da znamo vsaj mi biti navdušeni in požrtvovalni, ko se gre za našo dobro stvar! Možje in mladeniči, čitatelji “Ave Maria,” skupaj v Zvezo! Samo 25c. pristopnine je! Kako malenkostna svota! Kdo jo bo pogrešal! In vendar, ako se nas vseh 2000, kolikor nas je pri “Ave Mariji” mladeničev in mož združi in vsak zrtvujemo po 25c kako lepa svota se bo lahko nabrala v prekornostno stvar. Na noge!

G. urednika pa prosimo, da bi vsaki mesec blagovolili priobčiti vsa imena novih udov Zveze in jih tudi po drugih listih priobčeval, da vidimo, kdo in koliko imamo še pravih zavednih slovenskih mož!

J. Novak.

Opomba: Zahvalimo se Vam za ta dopis, katerega z veseljem priobčujemo! V res-

nicí smo mi Slovenci jako zaspani! Res silno bi bili ponosni, ko bi naši naročniki vsi takoj pristopili k Zvezi, da bi lahko rekli: Mi, naročniki "Ave Maria" smo postavili Zvezo na noge, ker smo bili še edini zavedni katoliški Slovenci v važnem trenutku.

Zatoraj, dragi nam naročniki, tudi urednik krepko podpira ta poziv in kliče: skunpaj v Zvezo!

Urednik lista "Ave Maria" je tudi glavni tajnik Zveze. Zato se takoj obrnite nanj in mu pošlite pristopnino!

Urednik.



Politična moč Rima.

Pod tem naslovom je prestavil Glas Svodobe iz zloglasne Manace članek, kjer pravi:

Predsednik najvišjega sodišča v Zdr. državah (E. D. White) je katoličan. Joseph McKenna, član najvišjega sodišča je katoličan.

J. J. Fitzgerald je katoličan in predsednik zelo vplivnega odbora postavodajne zbornice v Washingtonu.

John Burk je katoličan in zakladničar Zdr. držav.

Randzell, Achuet in O'Gorman so katoličanje in senatorji v Washingtonu iz držav Louisiana, Arisona in New York.

Guverner države Illinois je katoličan.

Župana mest New York in Boston sta katoličana.

Revenue Collector v newyorškem pristanišču je katoličan.

Pod današnjo vladno upravo so vsi zunanji poslaniki, razven onih iz Italiji in Anglije, katoličani.

Katoličan je upravnik državne tiskarne v Washingtonu, kateri ima kontrolo nad vsemi tiskovinami in plačo delavcev, ki presega milijone dolarjev letno.

J. E. Ralph je katoličan in glavni vodja Engraving departmenta,

Dve tretjini vseh glavnih oseb v departmentu je katoličanov.

Skoro vsa važna vladna mesta v večjih mestih, kot Boston, Brooklyn, New York, Chicago, St. Louis, San Francisco, itd., zavzemajo katoličanje.

Tajnik predsednika Wilsona je katoličan

kateri ima večji vpliv na zadeve v deželi kot predsednik sam.

Katoličan je vodil zadnjo kampanjo, ki je izvolila Wilsona predsednikom.

Deset držav je danes v Uniji, ki imajo katoliško administracijo.

V enaintridesetih državah imajo katoliške demokratske odbore. V enoindvajsetih državah pa imajo katoliške republikanske odbore.

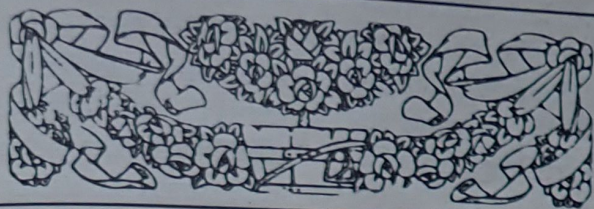
V dvajset tisoč ljudskih šolah imajo nad polovico katoliških učiteljev in učiteljic. V šeststo ljudskih šolah rabijo katoliške knjige in učijo katoliško religijo. V mestih New York, Chicago, Baltimore, Philadelphia, Buffalo, Toledo, Cleveland in St. Louis službuje v ljudskih šolah nad 75 odstotkov katoliških učiteljev in učiteljic.

V mestih in trgih z 10,000 prebivalcev je nad 88 odstotkov katoliških policistov.

Katoličani so v premoči v svetovalstvih v 75,000 mestih in trgih v Zdr. državah.

Vse to jasno kaže, da se je treba za prihodnje volitve dobro pripraviti in voliti pravilno.

Mi k temu ne pristavljamo drugega, kakor začudeno se vprašamo, ali smo katoliški res še tako daleč zadaj? Samo te male službice imamo v rokah? Cerkev, ki šteje največ članov, celih 20 milijonov, pa ima tako malo svojih članov v vladnih službah? Prebito, imamo malo! Da, rdečkarji, ravno ta članek kaže da ima Rim v Ameriki še jako malo moči, da bode treba še veliko delovati, da dobimo katoličani pravico.



Slovenski stariši!

Mesec september je zopet tukaj. Šole so že pometene in očiščene. Učiteljstvo je že zbrano in se pripravlja na novo bitko 10 mesecev s porednostjo in lenobo Vaših paglavčkov. Vi, stariši, boste zopet morali premišljevati in ukrepati, kam, v katero šolo boste poslali svojega otročiča. Duhovniki po vseh katoliških cerkvah bodo te dni resno svarili in očetovsko opominjali stariše, naj se nobenim izgovorom ne dajo premotiti, da bi dali kam drugam svoje otročiče v šolo, kakor edino le v katoliške!

Stariši, poslušajte njih svarilen glas! Ne govore za se! Govore za dobro Vaše in Vaših malih. Tisoče starišev je že mislilo, da ima dovolj uzrokov, da da svoje otroke v publične šole mesto v katoliške. Toda otroci so zrastle brez temeljitega pouka v veri, v naukih za srečno življenje in so — strašno kaznjevali svoje stariše za to njih nespamet.

Stariši, ako hočete, da pride tudi za Vas dan, ko Vas bo Vaš sin, Vaša hči kaznjevala, grdo v Vami ravnala, delala Vam križe in sramoto, ker ste jih slabo vzgojili, dobro, dajte svoje otroke v publične šole. Ako Vam je pa pri sreču sreča Vaša in Vaših otrok, dobro, tudi veste, v kateri šoli je mesto za Vaše otroke.

“V katoliških šolah otroke preveč tepo,” mi je rekla neka mati, in z njo to isto ponavlja veliko drugih opičarskih mater, ki svoje otroke tako ljubijo kakor opica svoje mlade, da bi jih najraje pojedle. — Toda!

V nobenih šolah ni dovoljeno tepsti otroke. Katoliške šole imajo tudi prepričan je: kjer je veliko “biti” tam je malo vžitij; to se pravi, da se z veliko pretepavanjem ne doseže veliko, oziroma nič. Pač pa je v vzgoji neobhodno potrebna strogost.

Mladina se mora naučiti ubogati in spoštovati stariše, učitelje, starejše od sebe in predstojnike. To je pa ravno, kar našim mladim “Master” paglovčekom tako malo diši, in česar je ravno v katoliških šolah največ. Zato je umljivo, da mladi “gentleman” misli in misli, kako bi preslepil svoje slabotne stariše, da bi ga pustili rajše v “publično” šolo, kjer se bode “tooooliko” naučil pa bo prost. In mati, ki ni modra, se da res pogovoriti, da svojemu Mr. Sinu vse vrjame. ‘Te sestre so res’ krivične, uče ga sam katekizem, da preveč ‘tepo’ i. t. d. Tega pa ona nikakor ne trpi. In tako “Master” premetenček mesto v katoliško šolo zavije proti publični šoli smeje se v pest svoji materi, ki se da tako lahko “fool”-ati.

Mati, če hočeš, pa daj, da te bo tvoj otrok vodil, mesto da bi ti njega!

Stariši, če hočete vrjemite tem besedam in dajte svoje otročiče v katoliške šole. Ako pa nočete, dobro, pa se postavite v nevarnost, da boste nekega dne svarilen zgled drugim starišem, kako katoliški stariši ne smejo ravnati.

“V katoliških šolah ne uče drugega, kakor katekizem” — se izgovarjajo zaslepljeni stariši pogosto. — Toda! Kdo je dobil prvo nagrado \$500.00 v Brooklynu za najboljše znanje v “spelling” minulo šolsko leto? Ali ne učenec katoliške župne šole? Kdo je dobil prvo nagrado meseca aprila letos v New Yorku, ko je bila razpisana nagrada za najboljše znanje v angleški slovnici? Pet tisoč otrok je tekmovalo, publičnih in katoliških. Dobil jo je učenec katoliške šole cerkve Sv. Avguština. — Kdo je dobil prvo nagrado v Chicago meseca maja letos, ko je bila razpisana za najboljše znanje v svetovni zgo-

dovini? Ali ne zopet učenec katoliške polske župne šole? Pri vseh komisijah, ki so odločevali ta darila, katoliške šole niso bile niti po enem članu zastopane, temveč so bili to samo nadzorniki javnih publičnih šol.

Congressman, ki je govoril v zbornici v Washingtonu o našem ameriškem šolstvu, je tam glasno in jasno povedal, da so zadnjih pet let od vseh razpisanih nagrad za znanje v raznih vednostih po vseh mestih države učenci katoliških župnijskih šol do bili 96% učenci publičnih šol po le 4% to je od vsakih sto prvih daril, so jih učenci katoliških šol dobili 96, publičnih šol pa 4.

Katera šola toraj več nauči učence? V publični šoli se učenci nikdar na uče katekizma, zakaj njih učenci ne znajo boljše drugih predmetov, kakor učenci katoliških šol? Ako bi se res v katoliških šolah učil samo katekizem, kje so se ti učenci, ki so dobivali nagrade, potem naučili teh znanosti? Na ulici? —

Slovenska mati! Publične šole so dobre, za katere so. Te šole so za jude, za protestante, za turke, za cigane, za verske odpadnike, za brezverce in pa za one katoliške otroke, katerih v katoliških šolah radi njih porednosti nočejo. Katoliški otroci spadajo pa samo in edino le v eno šolo — v katoliško!

Iz Slovenskih naselbin.

Iz življenja č. g. Lavrič-a. — Rev. Jos. Lavrič je bil rojen v Blagovici na Kranjskem 19. marca 1872. Njegovi stariši so bili revni. Svoje gimnazijske študije in bogoslovje je izvršil v Ljubljani, kjer je bil posvečen v mašnika 22. julija 1897. Najprej je bil nastavljen za kaplana v Žireh. Decembra meseca leta 1905 je prišel v Ameriko. Za nekaj mesecov je ostal v Jolietu, spomladi prihodnjega leta je pa odšel v Indianapolis, Ind., kjer je župnikoval v tamojšnji slovenski fari do 1. 1909. Pod njegovim vodstvom je fara izvrstno napredovala. Po nepričakovanem odhodu Rev. Keržeta iz Newburga, je bil pa ranjki g. Lavrič prestavljen župnikom sv. Lovrenca. Zelo razburjeni so bili duhovi v Newburghu ob prihodu g. Lavriča. S prijaznostjo in rabsodnostjo se mu je posrečilo v kratkem času zopet napraviti mir in ni je bilo slovenske fare v Ameriki, kjer bi mogla vladati lepša sloga in zadovoljnost, kakor v newburški fari sv. Lovrenca zadnjih šest let, ko je pastiroval tam priljubljeni g. Lavrič. Ranjki je bolehal dolgo vrsto let. Pred tremi leti je bil začasno v St. Alexis bolnici. Letos je več mesecev bo

lehal za hudim prehlajenjem, toda je vkljub temu opravljal vse svoje delo do zadnjega pondeljka pred smrtjo. Name-raval je imeti letošno jesen v fari velik "fair". Ker si vkljub zdravnikovim nasvetom ni hotel dati počitka, se je prehlajenju pridružila še pljučnica in 21. julija je bil prepeljan v St. Alexis bolnišnico, kjer je v nedeljo, 25. julija ob sedmih zvečer mirno v Gospodu zaspal.

Gospod Lavrič je bil mož, vnet za svojo poklic, vedno goreč za blagor duš, navdušen Slovenec, ki ga ni bilo nikdar sram pokazati svojo narodnost. Naravno resnega obnašaja je bil gospod vendar izvanredno živahen v družbi prijateljev. S svojim pristnim kranjskim humorjem se je prikupil vsakemu. Otroci so ga ljubili kot svojega očeta in pod njegovim vodstvom se je šola izvrstno razvijala. Za faro je bil vnet z vso dušo in v teh kratkih letih svojega pastirovanja pri sv. Lovrencu je bila lepa svota farnega dolga plačanega in zraven tega je pa še postavil prostorno novo župnišče. Pokojni je bil priprost mož, ki ni ljubil nobenega uklanjanja, ki ni želel nobene posvetne slave. Dostikrat je re-

kel: "Popolnoma zadovoljen sem med mojnimi ljudmi, ne želim si nikdar proč, tudi, če bi mi škof ponudil največjo faro v škofiji." Gospod Lavrič je živel priprosto in umrl siromak. Razun male življenske varovalnine ni skoro ostalo dovolj za dostojen pogreb.

Pokojni č. g. Lavrič je bil pokopan v sredo dopoldne. Cerkev je bila napolnjena žalujočih faranov. Slovesno peto sv. mašo zadušnico je daroval č. g. Bajec iz St. Paula, Minn. Govor je imel g. dr. John Seliškar, sošolec pokojnega župnika Lavriča. Prisotnih je bilo veliko število duhovnikov iz Clevelanda, kakor tudi clevelandski škof Farrelly in njegov kancelar dr. P. Reily. Sledeči slovenski duhovni so se razun domačih dveh župnikov vdeležili pogreba: čč. gg. dr. Seliškar, Bajec in Missia iz St. Paula, Štefanovič iz Loraina, Kastigar iz Milwaukee, Verhunc in Mertel iz Pittsburga, Sojar iz Chicago, Plevnik iz Joileta in Berk iz Bridgeport, Conn. Tako veličanstnega pogreba še ni bilo v Clevelandu. Na stotine faranov je spremilo ranjkega do zadnjega počitka na pokopališče, šolski otroci so se tudi v velikem številu vdeležili sprevoda.

"Ave Maria" je zgubila v njem prijatelja, ki ji je bil naklonjen od njenega začetka skozi vsa leta. Naročal jo je sam in tudi svojim župljanom jo je toplo priporočal pri vsaki priliki.

Blagega gospoda priporočamo v molitvah in blag spomin!

Rev. Josip Trobec, bogoslovec iz St. Paul semenišča bode slovesno posvečen v mašnika dne 8. septembra v cerkvi sv. Štefana Brockaway, kjer je župnik njegov brat Rev. Janez Trobec. Posvetil ga bode njegov lastni stric mil. g. škof Trobec. Slovesno novo sv. mašo bo imel v ravno tej cerkvi dne 12. septembra.

G. novomašnik Rev. J. Trobec je bil kot bogoslovec jako marljiv naš zastopnik in je jako veliko storil, da se je naš list po Minn. toliko razširil. Mi se srčno radujemo z njim tega njegovega najlepšega dne in mu želimo obilo blagoslova z nebes za njegovo težko in trudapolno prihodnje de-

lovanje v vinogradu Gospodovem. Mati Marija, za katere čast je toliko storil z razširjanjem njenega lista "Ave Maria," naj ga sprejme v svoje posebno varstvo! G. novomašnik! Bog Vas živi še mnoga leta!

Častitamo tudi celi družini Trobec-Seliškar na tem krasnem dnevu, kajti to je že četrti ud duhovnik, katerega ta družina pošilja pred oltar, Gospodu v službo! Kakor znano iz te rodovine so Mil. g. škof Trobec, Rev. Dr. Janez Seliškar, profesor v St. Paulskem semenišču. Rev. Janez Trobec, župnik v St. Stephen in sedaj novomašnik! Čast taki družini!

New York. Naše tamburašice se zadnji čas marljivo pripravljajo za svojo veselico, katero bodo priredile na nedeljo popoldan 26. sept. v pritličju cerkve sv. Nikolaja na 135 E. 2nd St. N. Y.

Program bo izvanredno zanimiv. Tamburašice bodo nastopile v svoji uniformi — slovenski narodni noši s čepicami. Poleg več krasnih novih komadov, katere proizvajajo skupno na tambure nastopajo tudi posamezne članice z soli in dueti na glasovir, kar bo poseben užitek za vse prijatelje umetne godbe.

Tudi slovenskega petja ne bomo pogrešali. Dične "Slovenke" imajo poleg urnih prstov za godbo, tudi dobra grla za petje. Nastopile bodo posamezne v duetu z spremljevanjem na glasovir. Kakor se nam je deloma že obljubilo bo kakor vedno, tudi ob tej priliki vrla "Domovina" spopolnila naš koncert ter zapela par umetno-krasnih slovenskih pesmi.

Ker pa vem, da naše občinstvo nad vse zanimajo igre, še moram zaupati, da ima "Slovenska" dve šaljivi enodejanki na programu. In če še omenim, da igrajo pri teh predstavah naše najboljše igralke je povedano vse; in vem da ne bo nihče zamudil te prilike, temveč prišel k tej popoldanski zabavi, da se razvedri ter užije par prijetnih uric.

Začetek točno ob 5. ih. popoldne.

Poročevalec.

Sv. misijon bodo imeli rojaki v Ely, Minn. od 10. do 17. oktobra in na Eeleveth od 17. do 24. oktobra.

Rev. A Berk, do sedaj kapelan pri Sv. Janezu v Bridgeport, Conn. je odšel v Cleveland, Ohio. kjer bo dobil primerno mesto. Rojakom v Clev. častitamo, da so dobili tako izvrstnega gospoda v svojo sredo.

srca ginjena, kdo bi se temu čudil. In res še neka "mati". Pirnat so bili tako ginjeni, da so se hoteli kar tepsti za "ata" — vsaj Proletarec tako piše. Ej "mama" Pirnat rdeča obleka Vam bolj pristoja, kakor pa rdeča internacijonala. — No si-



Prvo obhajanci v Slovenski cerkvi Sv. Roka v La Salle, Ill. in Rev. Fr. Šavolen, župnik, dne 21. junija 1915.

La Salle, Ill. — Tukaj Slovenci jako lepo napredujemo pod vodstvom iskreno ljubljenega g. župnika Šalovena. To pa seveda silno jezi naše ta-rdeče zgube. Zato bi kajpada tudi oni radi z nami korak držali. Pa jim revežem ne gre. Imajo preveč slabe noge. Dne 25. julija so prišli k nam sam "ata" Kristan iz Chicage, da bi jim pomagali naprej. In "ata" so bili tako sladki in nam obetali vsa deveta Mohamedova nebesa na zemlji, kako se nam bo mleko in med cedilo, ko bodo rdečkarji zmagali. Tako sladko so pa "ata" govorili, ne zato, ker imajo delaveca tako radi, ampak, ker se hoteli tajati trda rdeča srca, da bi se odprli vsi čepi in jim nasuli malo ljubih dolarčekov. Denar je krivica, so rekli! Denar je nekaj, kar bomo socialisti odpravili, so pridigovali. Nazadnje so pa le s tako poželjivim svetim, skrivnostno sladkim ginjenjem pobrali "miloščino", katero so dobili za njih ginljivo pridigo. Da so pa pri pridigah, posebno tako medenih in ginljivih, kakoršno so imeli naš "ata" Kristan, posebno ženska

cer se pa zato La Sallska naselbina baje še ne bode podrla, če tudi "ata" še enkrat pridejo! Neumnost in prismojenost kar še najde svoje backe!

Rev. A. J. Pirnat, župnik iz Gilberta, Minn., ki je odšel iz te župnije v Penn. se je vrnil nazaj v Gilbert, kakor se nam poroča! Ta novica je silno vesela in mi častitega g. župnika nazaj v milem Gilbertu prisrčno pozdravljamo, kajti prepričani smo, da Gilbertska župnija potrebuje ravno moža, kakor je Rev. Pirnat, mladega, podjetnega in pobožnega! — Rojaki, sedaj ste poskusili, kaj se pravi biti brez svojega duhovnika! Nekateri še celo s tako blagim g. župnikom niste bili zadovoljni, kakor je g. Pirnat! To naj Vam bo šola, da se boste sedaj z vsem srem oklenili svojega blagega gospoda, kakor se oklenejo dobri otroci svojega očeta, ga krepko podpirali pri njegovih podjetjih v napredek naselbine, ter radi prispevali za pokritje, dolgov, katere ste naredili z novo cerkvijo!

Slovenska cerkev Sv. Križa v Bridgeportu, Conn., katere župnik je blagi g. Rev. M. Golob, hitro napreduje. 1. avgusta popoludne ob 4. uri bila je slovesnost poplaganja ogelnega kamena. Cerkevne obredne izvršil Rt. Rev. J. J. Nilan, škof Hartfordski, kamor Bridgeport spada, ob obilni azistenciji sosednih slovaških in angleških duhovnikov. Slavnostni govornik je bil Rev. Kazimir Zakrajšek O. F. M. ki je pojasnil navzočim pomen te slavnosti. V kamen so vzdali vse dokumente tikajoče se zidave cerkve, nekaj denarja in **en iztis "Ave Maria,"** kar posebno s ponosom in veseljem povdarjamo. Društvo sv. Jožefa, K. S. K. J. skupaj z Marijino dekliško družbo je spremilo duhovščino v slovesni procesiji iz neke bližnje dvorane na kraj, kjer se stavi nova cerkev. — Nekako sredi septembra bo cerkev že toliko gotova, da se bode slovesno blagoslovila in izročila svojemu namenu. — V Bridgeportu so sami ogrski Slovenci, ki primeroma jako dobro zas'ušijo. Bridgeport je namreč največje industrijsko mesto na severu vsodu. Želeti je, da bi se tukaj tudi drugi Slovenci naseljevali, ker se delo primeroma lahko dobi. — Kakor znano so ogrski Slovenci vzgojeni popolnoma v mažarskem duhu in vpljivu. V njih šolah, se uči samo mažarščina. Vendar se pa med Bridgeportskimi Slovenci kaj lepo kaže upljiv apostolskega delovanje Rev. Goloba, kajti društveni znaki nosijo ne mažarske, temveč slovenske barve, kar z velikim veseljem povdarjamo!

Naši Chicaški ta-rdeči so začeli pisati "verski in narodni blaznosti." Seveda njih rdeča blaznost jih je že tako prevzela, da imajo vse druge za enako blazne. Rev-čeki!

Rev. Jos. Foerster, Jezuit, rododome iz Trinidad, Colo., je videl veliko potrebo slovanskega misijonarja za naše ondote nasebine. Prosil je zato svoje predstojnike, da so ga poslali v Evropo, v Ljubljano, kjer sa je v Marijanišču učil slovenskine. Meseca aprila letos, se je č. Pater povrnil nazaj v Ameriko in je sedaj v Trinidad, Colo. Na poti nazaj na svoje

mesto se je mudil tudi, tukaj v našem samostanu. Občudovali smo njegovo lepo in lahko izreko slovenščine, katere se je popolnoma naučil. Le težko se ga pozna, da ni rojen Slovenec. Č. Pater je posvetil sedaj vse svoje moči misijonskemu delovanju za naše Slovence po Colo. Častitemu Patru želimo obilno blagoslova z nebes in ga rojakom priporočamo, naj se v zadevah velikanočne spovedi in svojih verskih potreb obračajo nanj in z veseljem jim bode postregel, kakor bi bil Slovenec.

Svetovni požar, katerega je zanetila Nemčija v Evropi se širi naprej in naprej! Ogenj se oprijemlje že tudi našega obrežja. Ravno ko te vrstice pišemo, smo v sredi krize z Nemčijo. Njena nadutost presega, že vse meje! Nihče ni več varen življenja pred njo!

Cela Evropa strašno trpi in mi tukaj niti pojma nimamo, kako se godi našim dragim tam za morjem, ki so sredi ognja! Bog se nas usmili!

— — — Nuncerubescite! Sedaj zardite Vi, ki ste se še pred nedavnim časom prevzetno bili na prsi, ponosni na civilizacijo, na prosveto 20. stoletja in ste pomilovalno gledali na "temni", "barbarski" srednji vek! — Srednji vek še ni imel toliko omike in prosvete, kakor jo je imela Evropa sedaj. Narodi so bili še napolj divji. Toda ali imate kako vojsko, ki bi bila tako kruta, tako nečloveška, tako krivična, kakor je sedanja? Da, da! Evropa je hotela omiko in prosveto brez Boga, brez vere in dobila jo je! Kdor veter seje, bo burjo žel! Uboga Evropa, kako si tepena. — Toda, kaj še pride — — — kdo to ve!

"Religio depopulata", je ime sedanjemu svetovnemu očetu po prerokovanju menih Malahije. Opustošena vera! Kako smo premišljevali, ko smo pred leti brali to napoved, kako bo neki takrat, ko bo vladal papež s tem naslovom. No, sedaj vidimo. — Sv. oče ima najtežje stališče. Vsi njegovi sinovi so si v laseh. Nasproti si stoje katoličani, zvezani s protestanti in Turki proti katoličanom, ki so zvezani s pravoslavianmi in episkopalei. Prav tik pred vrati njegove palače, njegove jetnišnice, je boj. Brat mori brata! Kri teče v

potokih! Sovraštvo najhujše vrste so neti med narodi, med brati. Krasne cerkve se rušijo in požigajo, da krvavi plamen žari proti nebu, kakor za časa turških vojska. Obupni krik ranjencev in pohabljenecv, jok pregnancev in beguncev odmeva od vseh strani proti njegovemu tronu. Tisoče lačnih rok steguje svoje roke proti njemu in ga prosi pomoči, prosi miru! On pa — vse to vidi, dela, svari, prosi, moli, : Mir! Mir! — Zastonj! Boljni krik je močnejši, sovraštvo preveliko, strasti človeške preveč razvnete! Njegov klic je klic vpijočega v puščavi! Nihče ga ne sliši, ga noče slišati! Odmeva mu le strašno grmenje morilnih kanonov.

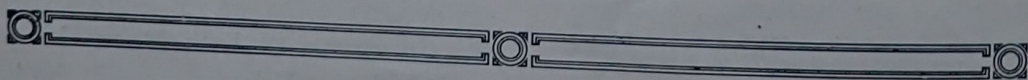
Tistim gospodom, ki imajo pomisleke proti Knights of Columbus, svetujemo, naj si dobe samo eno številko glasila te organizacije (Columbiad, Hoboken, N. J.) n. pr. zadnjo avgustovo številko. Samo v tej številki bodo našli toliko podatkov o mišljenju in delovanju tega reda, da se jim bodo morale odpreti oči. Opozarjamo na članek "Intolerance! How can we destroy it!" "The Catholic Citizen," ali "Catholics and Patriotism". Posebno veliko pa pove članek "The Goldstein — Collins Lectures." Red kolumbovih vitezov ima dva izvrstna govornika — člana,

oba bivša socijalista, ki sta ves socijalizem proučila do dna. Goldstein in Collins. Ta dva moža je poslal red po celi Ameriki, da gresta od mesta do mesta in predavata o socijalizmu. Navadno prirejata javne ljudske shode skupaj s socijalisti in pobijata njih trditve. V tem članku navajajo glasilo poročila o teh predavanjih, kakor so jih prinesli razni socijalistiški ali dnevniki listi raznih mest.

Zato pa, kar smo pisali o redu Kolumbovih vitezov, še enkrat povdarjamo in jih še enkrat prav toplo priporočamo vsem rojakom.

Kakor znano je red Kolumbovih vitezov tajni red. Razdeljen je v dva oddelka, v podporni, ki je kakor naša podporne Jednote, in socijalni del, kamor more spadati vsakdo, kdo se zavaruje za bolezen in smrt ali ne. Zahteva se le, da je praktičen katolik in sicer ne samo z besedo, temveč tudi v življenju. Red ima štiri stopnje. V vsako stopnjo reda se udje sprejemajo po posebnem skrivnem obredu, ki je nekaj veličastnega.

Irski kardinal Logue je bil pred nekaj leti v Ameriki in je proučil to organizacijo popolnoma in videl njene vzvišene namene in njeno krasno ustavo. Za to jo je ustanovil na Irskem pod imenom "Vitezi sv. Columbana."



Waukegan, Ill.

Waukegan, Ill. — Dobili smo sledeče pismo, katero priobčujemo tako, kakor smo ga dobili, le s prav malimi spremembami:

Cenjeni g. urednik:

... Tukaj kakor veste imamo radi duhovnikov žalostne razmere še vedno, velik prepir je med pristaši Rev. Štukla in odpadniki ali protestanti. Pa to ni res! Mi nismo nikakoršni protestantje, mi smo dobri katoličanje, kakor Vi duhovniki ve-

ste, da kdor je krščen, ne more biti protestant (?) in tudi nihče ne mara biti. Razlika je samo ta, da ljudstvo ne ve, komu bi vrjelo temu ali onemu, vsak hoče biti katoličan. Kakor veste smo na več strani, eni hodijo za gospodom Štuklom in eni hodijo pod imenom fater **Francis**, ki spada k redu sv. **Benedikta**, tako pravi on. Ne vemo pa, ali je tako. Maja meseca so gospod fater Francis napravili sv. birmo in je bilo precej otrok pri birni in so nas napadli pristaši g. Štukla, da smo mi, gospod "fa-

ter" in g. milostivi škof protestantje. In je bilo tudi rečeno, da pride ena sestra ali pravzaprav nuna sem in je res prišla. Je bila 14 dni tam pri fater Francis, da je otročiče učila in ker je sestra mislila, da bo imela stanovanje, kakor se ji spodobi, ni imela pa nič, je bila pa na stanovanju s sestro. Ona se je izdala pod imenom sestre M. Bernarda in je bila poslana od g. škofa Karfora (Naslov Rt. Rev. C. H. Karfora D. D. 116 Calvin Street Youngstown, O.) in ko je prišla, je fater rekel, da ni prava sestra, da se je kar tako preoblekla in da ni katoliška, da je omožena v Canadi. Ona je pa rekla, da on ni katoliški, da je protestant, ker je neke bukve do bila vnjegovi šoli pod imenom "The Hymnal, revised and enlarged as adopted by the general Convention of the Episcopal Church in U. S. of A." in ona je rekla, da kupi svet in bo naročila od svojega reda franciškane, da bi bila redovniška cerkev tukaj. Ker ji pa ljudstvo ni nič vrelo, se ji nič pomagalo, in ko je videla, da se noben nič ne briga, je pa pustila vse pri miru in je rekla, pa hodite kamor hočete, samo k fatru Francis ne, ker on ni katoličan.

Ko ni bilo nič je šla, od koder prišla. In zdaj je pa taka zmešnjava, da je težko popisat. Eni pravijo, da on ni all right, eni pa pravijo da ona ni all right. Eni pravijo da so vsi trije protestantje. Ne vem komu bi človek vrjel"

Podpis.

To pismo smo priobčili, dasi nas srce boli in vemo, da bomo najbrže zadeli y sršenovo gnezdo. Vendar je pa cel slučaj tako žalosten, da ne moremo molčati. Naš list bi ne splnil svoje dolžnosti, ako bi k temu boječe molčal.

To je vendar čudno to naše slovensko ljudstvo. Vsak slepar ga opehari, kateri ga le hoče in kolikor ga hoče. Naj pride k našim ljudem še bol zalosan in razcapan postopač in jim bo ponujal kako rdečkarijo, o kateri niti pojma na bodo imeli, pa bodo kar drli za njim! Naj pride k njim kak Benedik s kako sleparsko Vodiško Johnico, pa bodo kupovali, če jim bode eno tudi po \$10.00 nastavil! Naj jim kdo

piše kako sleparsko pismo, da se je kje na mesecu Marija kakemu sleparju prikazala, pa bodo vrjeli, da bo le kaj in pisali pisma, da še jesti ne bodo imeli časa! Naj jim kdo prinese kake prismojene "Marijine sanje" "Kolomanov žegen" in jim obljubuje še bolj neumne stvari, ako bodo to knjižico nosili pri sebi, pa bodo storili. Da, za vsako sleparstvo imajo denar, za vsakega sleparja prijazno besedo, vsakega capina bodo poslušali, samo enega ne, ako pride k njim, tistega, ki jim edini v resnici dobro hoče — slovenski duhovnik. Evo Vam dokaza naš Waukegan.

Ne vedo, kdo je "fater" Francis, ne od kod je, na kakšne vere je. Ne vedo, kdo je "sister" Berharda, ne kak "škof" je Rt. Rev. Karfora, ne kdo ga je poslal, ne če je sploh škof, ne če je turek, ali protestant, ali episkopalec ali staroverec, ali kaj vendar, vsi ti trije so all right, samo Rev. F. Štukel, o katerem, vsakdo lahko ve, da je pravi katoliški duhovnik, da je edino pravi in postavni slovenski župnik v Waukeganu, le on ni all right! Drago ljudstvo, ali ne vidiš, kako se motiš? Ali ne vidiš kako samo sebe tepeš?

Vzemimo, da res ne bi bil gospod župnik Rev. Štukel vsem po volji, da bi imel morda kake svoje napake, da se je res komu zameril, toda ali je s tem prenehal biti Vaš župnik?

Rojak, ti si oče. Imaš otroke. Morda tvoji otroci niso popolnoma zadovoljni s teboj in ti odreko pokorščino. Ali si ti s tem nehal biti njih oče? Kakor si otroci ne morejo izbirati svojega očeta, tako si v katoliški cerkvi ljudstvo ne more izbirati svojih duhovnikov. Kakoršnega jim škof da, takega pa morajo sprejeti. Res je morda, da kak duhovnik ni priljubljen v župniji iz katerega koli uzroka in ima v tem slučaju župnija prosto pot, predložiti škofu svoje pomisleke proti njemu in prositi drugega. Toda, ako ga škof noče prestaviti, pa mora duhovnik tam ostati, če tudi bi ga ubili in ljudstvo ga mora sprejeti, če je še slabši!

Vsaj ste vendar poučeni v sveti veri, da veste, kako je v katoliški cerkvi. Katoličanje verujemo, da je papež Kristusov na-

mestnik na zemlji in naslednik sv. Petra, prvega papeža. Kdor hoče toraj biti katoličan, mora v papežu videti svojega vidnega poglavarja. Papež imenuje za posamezne škofije svoje škofo, ki mu jih vladajo v njegovem inemu. Škofije so pa zopet velike in škof ne more biti v vseh župnijah sam. Potrebuje pomočnikov. Zato si nastavalja po posameznih župnijah svoje namestnike, župnike, ki v njegovem imenu vodijo župnijo. Kdor bi toraj ne hotel pripoznati duhovnika, katerega pošlje škof v kako župnijo, kot svojega župnika in kjer je več župnij, sploh ne bi hotel pripoznati nobenega župnika nad seboj, ta ne spada tudi v škofijo in ne v katoliško cerkev, torej ta ni katoličan.

Enako, kateri škof, bi ne pripoznal nad seboj svetega očeta papeža kot svojega poglavarja, ali kateri duhovnik bi ne hotel pripoznati škofa, katerega mu je imenoval papež, tak škof ali tak duhovnik ni več **katoliški** škof ali kat. duhovnik, temveč ga imenujemo "odpadnika." — Tako je jasno tudi glede Vašega "fatra" Francis in škofa "Karfora," tako tudi glede Vaše "sister" Bernarde. Pregledali smo "Catholic Official Directory," kjer so škofje vsega sveta in vsi duhovniki Združenih držav, pa nismo našli med njimi niti škofa "Karfora" niti duhovnika "Francis." Iz tega in iz pesmarice, katere naslov ste povedali se pa lahko sklepa, da Vas Vaš "fater" Francis, kakor "škof" Karfora strašno vlečeta za nos, ako se Vam predstavljata kot "katoliška." Zatoraj, ako hočete spoznati ali je "fater" Francis katoliški duhovnik, in škof Karfora katoliški škof, se to prav lahko na popolnoma jednostavni način prepričate! Pišite samo na škofijstvo v Chicago (Rev. Chancellor, 740 Cass Street, Cicago, Ill.) in prosite pojasnila, pa Vam bodo drage volje takoj povedali pri čem ste. Da Vam bomo to delo prihranili, smo sami pisali in prosili pojasnila. Kakor hitro dobimo kak odgovor, ga bomo takoj priobčili, da boste

videli kako in kaj sodi škofijstvo, katero edino je merodajno v tem slučaju, da Vam pove resnico.

Velikanska zaslepenost se pa vidi tudi v tem, da sami dvomite ali je "fater" Francis katoliški ali ne, pa vendar se izpostavljate nevarnosti, da so vse Vaše spovedi neveljavne, vsi zakramenti, katere deli, neveljavni, vse poroke, ki se sklenejo pred njim neveljavne. Mislite si, da ste na smrtni postelji in pride k Vam duhovnik, ki ni pod škofom, pa se mu spoveste, ta spoved je neveljavna, kajti dobro ste vedeli, da je bil to le upor proti postavni cerkev oblasti; ako bi pa ne vedeli, ste pa vendar toliko poučeni v sveti veri, da ste dvomili. Tako greste v večnosti nespravljeni z Bogom pa še z novim strašnim grehom krivoverstva obteženi. Ali ni to strašno? —

Ako so Vam toraj gospod župnik Študel povedali, da je bila ona birma neveljavna, da ste krivoverci, da "fater" Francis ni katoliški duhovnik, da "škof" Karfora ni katoliški škof, tedaj imajo popolno ma prav in, ko so Vam to povedali, so storili samo svojo dolžnost, in je vse tako, kakor je v resnici. In v tem slučaju, prosimo za božjo voljo, raje nikamor ne pojdite, kakor pa v krivo vero. Kdor ne gre nikamor v cerkev greši. Kdor pa gre v krivovero pa zgubi pravo vero in stori še greh krivoverstva.

Sicer je pa Vaš slučaj precej podoben slučaju v Collinwoodu pred leti. Tam je ljudstvo mislilo, da ima katoliškega duhovnika in škofa, pozneje je pa spoznalo, da je imelo staroverca, ki jih je slepil in so morali potem dati prekrstiti vse otroke, popraviti vse spovedi, vse poroke in še enkrat dati otroke birmati. Collinwoodčanom so se oči odprle največ, ker so spoznali, da njih "fater" ni vse prav tako maševal, kakor drugi duhovniki, zlasti pri povzdigovanju.

Do prihodnje številke mislimo, bomo imeli že odgovor od škofijstva iz Chicago, potem bomo pa povedali, kaj in kako je na stvari.